

Sygn. akt II Ca 96/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wiesława Buczek - Markowska
Sędziowie:	SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Sławomir Krajewski (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Idzikowska-Chrzęszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 października 2014 roku w S.

sprawy z powództwa **F. S. i M. R.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie

z dnia 16 października 2013 r., sygn. akt I C 989/12

1. **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:**

a) **w punkcie I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powodów F. S. i M. R. solidarnie kwotę 693 (sześćset dziewięćdziesiąt trzy) złote wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lipca 2009 roku do dnia zapłaty i w pozostałej części oddala powództwo;**

b) **w punkcie II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powodów F. S. i M. R. solidarnie kwotę 478 (czterysta siedemdziesiąt osiem) złotych i 25 (dwadzieścia pięć) groszy tytułem zwrotu kosztów procesu;**

2. **w pozostałej części oddala apelację;**

3. **zasądza od powodów F. S. i M. R. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 35 (trzydzieści pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt II Ca 96/14

UZASADNIENIE

Powodowie F. S. i M. R. wnieśli o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 1400 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 26 lipca 2009 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 180 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Uzasadniając żądanie wskazali, że w dniu 17 marca 2009 roku doszło do kolizji, w której samochód marki C. o nr rej. (...) należący do (...) Sp. z o.o., użytkowany przez Przedsiębiorstwo Budowlane (...), (...) Sp. Jawna został uszkodzony przez sprawcę posiadającego polisę odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Ponieważ poszkodowana Spółka prowadzi działalność gospodarczą w zakresie wykonywania robót ogólnobudowlanych na czas naprawy pojazdu tj. 14 dni zmuszona była wynająć pojazd zastępczy. Koszt wynajmu pojazdu zastępczego za okres od dnia 14 kwietnia 2009 roku do dnia 12 maja 2009 roku stanowi 3500 zł netto. Natomiast pozwany przyznał odszkodowanie w łącznej kwocie 2100 zł. Powodowie wskazali, że technologiczny czas naprawy pojazdu to czas wzorcowy, który nie zawsze jest odzwierciedlony w rzeczywistości oraz że pozwany nie uwzględnił faktu, iż w okresie wynajmu pojazdu zastępczego przypadły dni wolne od pracy, w związku z czym warsztat nie mógł kontynuować naprawy uszkodzonego pojazdu. Legitymację w przedmiotowej sprawie powodowie uzasadnili umową cesji wierzytelności z dnia 1 czerwca 2009 roku.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanym przez referendarza sądowego w dniu 30 maja 2012 roku, nakazano pozwanemu żeby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacił powodom solidarnie kwotę 1400 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od dnia 26 lipca 2009 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 227 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesu, albo wniósł w tymże terminie sprzeciw.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów solidarnie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wskazał, że wszczął postępowanie likwidacyjne, w trakcie którego ustalił zakres uszkodzeń ww. pojazdu oraz dokonał wypłaty odszkodowania, w tym kwoty 2100 zł z tytułu poniesienia kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Przy wypłacie odszkodowania pozwany uznał w całości deklarowany przez powodów czas wynajmu pojazdu zastępczego tj. 14 dni i przyjął średnią stawkę dzienną za wynajem pojazdu zastępczego, obowiązującą na terenie, gdzie była likwidowana szkoda, to jest 150 zł. Zdaniem pozwanego stawka 250 zł za jeden dzień wynajmu pojazdu zastępczego jest stawką zawyżoną. Z ostrożności procesowej pozwany zakwestionował, aby faktyczny czas naprawy pojazdu wyniósł, aż 14 dni oraz wskazał, że w trakcie postępowania likwidacyjnego pozwany dokonał wyliczenia, z którego wynika, że czas naprawy pojazdu w okolicznościach niniejszej sprawy nie powinien wynosić więcej niż 11 dni, łącznie z oględzinami.

W piśmie z dnia 20 sierpnia 2012 roku powodowie wyjaśnili, że faktura na kwotę 3500 zł netto stanowi jedynie część kosztów najmu pojazdu zastępczego w tym okresie od 14 kwietnia do 12 maja 2012 roku i obejmuje okres 14 dni przy stawce, jaka wynika z umowy 250 zł netto za dobę. Pozostały zaś okres najmu pojazdu poszkodowany rozliczy z powodami w późniejszym okresie, a koszt ten nie stanowi przedmiotu niniejszej sprawy.

W piśmie z dnia 5 grudnia 2012 roku powodowie wskazali, że w niniejszym postępowaniu dochodzą zwrotu kosztów wynajmu pojazdów zastępczych za okres od dnia 29 kwietnia 2009 roku do dnia 12 maja 2009 roku.

Wyrokiem z dnia 16 października 2013 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powodów solidarnych F. S. i M. R. kwotę 1400 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od dnia 26 lipca 2009 roku do dnia zapłaty (I) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnych F. S. i M. R. kwotę 1153,49 zł groszy tytułem zwrotu kosztów procesu (II).

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na ustalonym w sposób następujący stanie faktycznym:

S. S. (1) i W. D. prowadzą działalność gospodarczą w zakresie wykonywania robót ogólnobudowlanych pod nazwą Przedsiębiorstwo Budowlane (...) S. S. (1), (...) spółka jawna.

W dniu 27 marca 2009 roku doszło do kolizji, w której samochód marki C. o nr rejestracyjnym (...), należący do (...) Sp. z o.o. – użytkowany przez Przedsiębiorstwo Budowlane (...), (...) Spółkę Jawną został uszkodzony przez sprawcę posiadającego polisę od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń.

Szkoda została zgłoszona pozwanemu Towarzystwu (...) dnia 30 marca 2009 roku.

Dnia 31 marca 2009 roku ubezpieczyciel przeprowadził oględziny uszkodzonego auta.

Samochód został oddany do naprawy 6 kwietnia 2009 roku. Naprawę przeprowadzała firma (...) Sp. z o.o. w S.. Ostatnie niezbędne do naprawy części zamienne zostały dostarczone do serwisu dnia 6 maja 2009 roku.

Pojazd został wydany po naprawie dnia 12 maja 2009 roku.

W dniu 14 kwietnia 2009 roku S. S. (1) reprezentujący Przedsiębiorstwo (...) Spółka jawna wynajął od F. S. i M. R. prowadzących działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c. Biuro Pomocy Prawnej i Dochodzenia Odszkodowań samochód zastępczy marki S. (...) o nr rejestracyjnym (...). Pojazd został wydany w dniu 14 kwietnia 2009 roku o godzinie 10.30. Strony zgodnie ustaliły wynagrodzenie netto za każdą rozpoczętą dobę najmu bez limitu kilometrów na kwotę 250 zł. netto. Pojazd marki S. o nr rejestracyjnym (...) został zwrócony powodom w dniu 5 maja 2009 roku, o godzinie 14.45.

Tego samego dnia – 5 maja 2009 roku S. S. (1) reprezentujący Przedsiębiorstwo (...) j. wynajął od powodów pojazd marki S. (...) o nr rejestracyjnym (...). Pojazd został wydany w dniu zawarcia umowy o godzinie 14.45. Strony zgodnie ustaliły wynagrodzenie netto za każdą rozpoczętą dobę najmu bez limitu kilometrów na kwotę 250 zł netto. Pojazd ten został zwrócony powodom w dniu 12 maja 2009 roku.

Wypożyczone samochody miały wykupiony udział własny w szkodach oraz pełny zakres ubezpieczenia OC/AC/NW.

Dnia 16 maja 2009 roku Cito R., (...) s.c. wystawiła Przedsiębiorstwu Budowlanemu (...), W. D. Sp. j. fakturę VAT FS (...) na kwotę 4270 zł (3500 zł netto). Na kwotę 4270 zł składały się dwie kwoty po 2135 zł brutto (1750 zł netto) tytułem wynajmu pojazdu S. o nr rejestracyjnym (...) przez 7 dni (7 x 385 zł brutto (250 zł netto) oraz tytułem wynajmu pojazdu S. o nr rejestracyjnym (...) przez 7 dni (7 x 385 zł brutto - 250 zł netto).

Dnia 1 czerwca 2009 roku S. S. (1) reprezentujący Przedsiębiorstwo Budowlane (...) Sp. j. zawarł z F. S. i M. R. prowadzącymi działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c. Biuro Pomocy Prawnej i Dochodzenia Odszkodowań umowę cesji wierzytelności, na mocy której przelał na rzecz powodów swoją wierzytelność przysługującą mu z faktury VAT nr (...) względem (...) S.A.

Pismem z dnia 18 czerwca 2009 roku, złożonym pozwanemu dnia 25 czerwca 2009 roku, F. S. działający w imieniu S. S. (1), wniósł o przyznanie i wypłatę odszkodowania, m. in. kwoty 3500 zł, tytułem zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Pozwany początkowo przyznał zwrot kosztów wynajmu pojazdu zastępczego za jedenaście dni (technologiczny czas naprawy łącznie z dodatkowymi oględzinami) po 150 zł za dzień, co dało kwotę 1650 zł.

Pismem z dnia 17 czerwca 2011 r. F. S. ponownie wezwał pozwanego do zapłaty kosztów poniesionych przez poszkodowanego za wynajmem samochodu zastępczego.

W odpowiedzi z dnia 8 lipca 2011 roku pozwany dopłacił kwotę 450 zł tytułem kosztów pojazdu zastępczego. Pozwany uznał w pełni czas wynajmu – 14 dni, jednakże stawkę dzienną przyjął w kwocie 150 zł netto.

Średnia stawka dla jednego dnia wynajmu pojazdu zastępczego samochodu klasy S. (...) w okresie kwiecień – maj 2009 roku wynosiła 151 zł netto, a samochodu S. (...) 189 zł netto, przy uwzględnieniu czasu najmu oraz w wariancie wynajmu bez limitu kilometrów, przy uwzględnieniu całego pakietu ubezpieczenia AC, OC, NW. Koszt najmu wyliczany według stawki za 1 dobę jest wyższy od 10 do 30 zł.

Uzasadniony czas naprawy samochodu marki C. o nr rej (...) przy uwzględnieniu technologicznego czasu naprawy, czasu oczekiwania na oględziny i sprowadzenia części zamiennych wynosił 13 dni roboczych, a więc co najmniej 17 dni kalendarzowych, biorąc pod uwagę każde dwa tygodnie bez uwzględnienia dodatkowych dni wolnych oprócz sobót i niedziel.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż oparte na przepisach art. 363 § 1 kc oraz 822 § 1 kc, powództwo okazało się uzasadnione.

Sąd podniósł, iż w niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt zaistnienia kolizji oraz udzielenia jej sprawcy przez pozwanego ochrony ubezpieczeniowej w ramach odpowiedzialności cywilnej kierowców. Pozwany nie kwestionował co do zasady swojego obowiązku pokrycia kosztów wynajmu samochodu zastępczego. Kwestionował natomiast wysokość szkody poniesionej z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego, jaką był obowiązany naprawić. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego uznał za zasadny wyjem auta przez okres 14 dni, natomiast w niniejszym postępowaniu, z ostrożności procesowej zakwestionował ten okres. Wreszcie poszkodowany zakwestionował wysokość dobowej stawki za wynajem pojazdu.

Sąd I instancji wskazał, iż z poczynionych przez niego ustaleń wynikało, że poszkodowany wynajął pierwszy pojazd zastępczy już dnia 14 kwietnia 2009 roku. Powodowie nie dochodzą jednak w niniejszej sprawie zwrotu kosztów najmu pojazdu za okres od 14 do 28 kwietnia 2009 roku, a dopiero za okres 7 dni od 29 kwietnia do 5 maja 2009 roku (wynajęcie samochodu S. (...)) oraz za okres dalszych 7 dni od 6 maja 2009 roku do 12 maja 2009 roku (wynajęcie samochodu S. (...)). Sąd dodał, iż koszty wynajmu pojazdu zastępczego wynikały z faktury wystawionej przez powodów nr FS (...) i opiewały na kwotę 3500 zł netto (4270 zł brutto). Kwota ta odpowiadała 14 dniom najmu pojazdów zastępczych przy przyjęciu stawki najmu w wysokości 250 zł netto.

Sąd Rejonowy w odniesieniu do kwestionowanego przez pozwanego czasu naprawy pojazdu, niezbędnego do usunięcia uszkodzeń powstałych w wyniku zdarzenia z dnia 27 marca 2009 roku doszedł do przekonania, iż okres 14 dni należy uznać za całkowicie uzasadniony i niezbędny. Na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej R. S. Sąd ustalił, że uzasadniony czas naprawy samochodu marki C. o nr rej (...) przy uwzględnieniu technologicznego czasu naprawy, czasu oczekiwania na oględziny i sprowadzenia części zamiennych wynosił 13 dni roboczych. Sąd I instancji nadmienił, iż w okresie od 29 kwietnia 2009 roku do 12 maja 2009 roku w jakim były wynajmowane samochody zastępcze przypadało święto 1 maja oraz dwa weekendy (2-3 maj 2009 roku i 9-10 maj 2009 roku). Łącznie więc w ciągu ww. 14 dni, dni wolnych od pracy było aż 5 dni wolnych, a roboczych, w których samochód poszkodowanych mógł być naprawiany – 9. Skoro zatem czas niezbędny do przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed wypadkiem wynosił 13 dni roboczych w pełni zasadne jest żądanie naprawienia szkody tytułem wynajęcia samochodów zastępczych w okresie co najmniej 14 dni przypadających od 29 kwietnia do 12 maja 2009 roku. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż nawet przyjmując teoretycznie, za pozwaną, że czas niezbędny do naprawy pojazdu wyniósł 11 dni i tak zasadnym byłoby naprawienie szkody tytułem kosztów wynajmu za co najmniej 14 dni z uwagi na to, że najem wystąpił w okresie przedłużonego weekendu majowego, kiedy praktycznie samochód poszkodowanych nie mógł być naprawiany. Sąd zaznaczył, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyjął 14 dni jako czas uzasadnionej naprawy, a w niniejszym postępowaniu kwestionuje ten okres wyłącznie z ostrożności procesowej. Pozwany nie zgłosił również zastrzeżeń co do opinii biegłego sądowego w zakresie techniki samochodowej R. S..

Sąd I instancji nadmienił ponadto, iż pozwany kwestionował także zastosowaną stawkę dobową czynszu. W umowie najmu samochodów zastępczych przyjęto stawkę dobową w wysokości 250 zł netto. Biegły sądowy z zakresu techniki samochodowej R. S. w swej pierwotnej opinii wykazał, że średnia stawka dla jednego dnia wynajmu pojazdu

zastępczego samochodu klasy S. (...) w okresie kwiecień – maj 2009 roku wynosiła 151 zł netto, a samochodu S. (...) 189 zł netto w wariantcie wynajmu bez limitu kilometrów, przy uwzględnieniu całego pakietu ubezpieczenia AC, OC, NW. Stawki te zostały ustalone przy uwzględnieniu czasu najmu, który zgodnie z opinią wynosił 13 dni roboczych, a więc co najmniej 17 dni kalendarzowych. Sąd dodał, iż jak wskazał biegły w opinii uzupełniającej, dzienna stawka wynajmu samochodu zastępczego zależy od wielu czynników w tym m.in. od długości trwania wynajmu i tak konstruowane są cenniki firm świadczących usługi wynajmu samochodów. Dlatego też zasadne są zdaniem Sądu Rejonowego zastrzeżenia strony powodowej zawarte w piśmie procesowym z dnia 4 lipca 2013 roku. Powodowie podnieśli, iż poszkodowany nie mógł z góry określić czasu najmu pojazdu zastępczego, albowiem nie mógł wiedzieć ile czasu potrwa naprawa jego auta, wobec czego na potrzeby niniejszego postępowania całkowicie nieuzasadnione jest stosowanie stawek najmu pojazdu przy założeniu, że najem będzie trwał co najmniej 13 dni. Punktem odniesienia dla określenia średnich stawek najmu powinny być stawki dobowe stosowane przez firmy wypożyczające auta bez wskazania okresu najmu. Jak wskazał biegły R. S. w swojej ustnej opinii stawki za 1 dobę najmu są od 10 do 30 zł wyższe.

Sąd I instancji przyjął zatem, iż średnia stawka dla jednego dnia wynajmu pojazdu zastępczego samochodu klasy S. (...) w okresie kwiecień – maj 2009 roku wynosiła do 180 zł netto, a samochodu S. (...) do 219 zł netto.

Sąd Rejonowy stwierdził, iż z powyższego wynika, że stawka najmu pojazdów zastępczych zastosowania przez powodów nieznacznie odbiegała od średnich stawek stosowanych wówczas na rynku. Różnica ta nie jest jednak na tyle duża, aby uzasadniała przyjęcie, że szkoda tytułem wynajęcia samochodów zastępczych za cenę 250 zł netto za dobę, nie jest adekwatnym, normalnym następstwem zdarzenia z dnia 27 marca 2009 roku.

W ocenie Sądu I instancji, mając na uwadze powyższe okoliczności i biorąc pod uwagę ustalony w niniejszej sprawie technologiczny czas naprawy niezbędny do naprawy uszkodzonego pojazdu przyjąć należało, iż odpowiedzialność pozwanego winna rozciągać się na koszty 14 - dniowej naprawy w stawce po 250 zł netto za dobę. Z tego też względu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 1400 zł netto stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami poniesionymi z tytułu wynajęcia samochodów zastępczych w kwocie 3500 zł (14 x 250 zł netto), a kwotą już wypłaconą przez pozwanego tytułem naprawienia szkody - 2100 zł.

Sąd Rejonowy orzekł o odsetkach w oparciu o przepis art. 481 § 1 k.c., wskazując, iż data początkowa naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności wskazana została zgodnie z żądaniem pozwu i przypada na dzień 26 lipca 2009 roku, jako że w tej dacie możliwe było przyznanie dochodzonej należności waloru wymagalnej.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany i zaskarżając wyrok w całości, wniósł o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów solidarnie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zasądzenie od powodów solidarnie na swoją rzecz kosztów postępowania w II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił Sądowi pierwszej instancji:

1) naruszenie przepisów prawa procesowego, w szczególności:

a) art. 233 § 1 kpc poprzez uznanie przedstawionych przez powodów umów najmu pojazdów S. (...) i S. (...) oraz faktury VAT za wynajem pojazdów zastępczych za w pełni wiarygodne dowody na okoliczność dziennej stawki najmu, podczas gdy z zeznań świadka S. S. (1) wynika, że przedmiotowa faktura VAT obejmowała kwotę najmu za cały okres objęty umowami, a nie tylko za 14 dni, jak by wynikało z faktury, a zatem dzienna stawka najmu była znacznie niższa niż zadeklarowana w umowach i fakturze i przyjęta przez Sąd,

b) art. 233 § 1 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego przez Sąd wyrażający się w niedostrzeżeniu sprzeczności między dowodami z dokumentów (umów najmu pojazdów zastępczych i faktury VAT za

wynajem) a dowodem z zeznań świadka S., co skutkowało błędnym przyjęciem, mimo przeczącym temu zeznaniom świadka, że dobową stawką najmu wynosiła 250 zł netto,

c) art. 231 kpc poprzez nieuznanie za ustalony fakt, że stawka najmu pojazdu zastępczego zastosowana przez powodów w rzeczywistości wynosiła 120,70 zł, mimo że taki wniosek można było wyprowadzić z zeznań świadka S. S. (1), który zeznał, że faktura VAT na kwotę 3500 zł netto była jedyną fakturą wystawioną przez powodów z tytułu wynajęcia pojazdów zastępczych i tylko od tej kwoty zapłacił podatek VAT,

d) art. 233 § 2 kpc poprzez nie nadanie właściwego znaczenia faktowi nieprzedstawienia przez powodów faktury VAT za najem pojazdu zastępczego za okres pierwszych 14 dni najmu, mimo zobowiązania powodów do tego przez Sąd, podczas gdy z faktu tego, w powiązaniu z treścią zeznań świadka S. S. (1), Sąd powinien był wyprowadzić wniosek, że taka faktura nigdy nie była wystawiona, gdyż wszystkie koszty najmu zostały już ujęte w fakturze VAT opiewającej na kwotę 3500 zł netto, przedstawionej przez powodów,

e) art. 278 § 1 kpc poprzez niewłaściwe przyjęcie, że w sprawie zachodziła konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność kosztów najmu pojazdu zastępczego, podczas gdy wysokość kosztów najmu pojazdów zastępczych w niniejszej sprawie została już wykazana innymi dowodami,

f) art. 227 kpc poprzez błędne przyjęcie, że faktem mającym w sprawie istotne znaczenie są dobowe stawki najmu stosowane przez firmy wypożyczające auta bez wskazania okresu najmu, mimo jednoczesnego ustalenia, że pojazdy zastępcze zostały przez powodów wynajęte na z góry określony okres - najpierw 3 tygodni, a potem 1 tygodnia.

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 363 § 1 zdanie pierwsze kc, poprzez jego błędną wykładnię skutkującą niewłaściwym przyjęciem, że kwota odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego, wyliczona przy zastosowaniu stawki 250 zł za dobę, stanowi kwotę odpowiednią w realiach niniejszej sprawy, podczas gdy Sąd powinien był przyjąć, że jest to kwota, która przekracza koszty ekonomicznie uzasadnione.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz solidarnie kosztów postępowania z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo zasadna.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że brak jest w okolicznościach sprawy podstawy do zaakceptowania stanowiska pozwanego, iż strony umów najmu pojazdu zastępczego z dnia 14 kwietnia 2009 roku i 5 maja 2009 roku zgodnie ustaliły inną niż wskazana w treści tych umów wysokość stawki czynszu dziennego za wynajem pojazdu, a w szczególności, iż ich zamiarem było przyjęcie globalnej kwoty za wynajem pojazdu - 3500 zł netto - za cały okres tego wynajmu.

W pierwszej kolejności wskazać tu trzeba, że strony tych umów, zwłaszcza w przypadku pierwszej, nie miały możliwości oszacowania okresu najmu i (wbrew twierdzeniom pozwanego sformułowanym w apelacji) obie umowy zostały zawarte na czas nieokreślony.

Trudno także przyjąć, aby zamiarem powodów, zawodowo trudniących się między innymi wynajmem pojazdów zastępczych, było oddawane w najem pojazdu przy zastosowaniu stawek czynszu znacząco niższych od rynkowych i to w sytuacji, gdy nie wiadomo było ile ten najem potrwa.

Zdaniem Sądu Okręgowego także z treści zeznań świadka S. S. (1) nie sposób wyprowadzić wniosku co do innej stawki czynszu, niż wskazana w umowach. Ten wyraźnie wskazywał, że w umowach określono ją na 250 zł. Ze wskazanej przezeń okoliczności, że wystawiono tylko jedną fakturę, z której zapłacił podatek VAT, nie można natomiast wyciągać tak daleko idącego wniosku, że wystawienie tej faktury zakończyło rozliczenia stron umów najmu i zgodnie ustalili, że faktura ta, wbrew jej wyraźnej treści, obejmuje cały okres najmu.

W świetle tych okoliczności skarżący gołosłownie powołuje się na istnienie odmiennego od pisemnej treści zamiaru stron umów najmu i cesji, mającego wynikać ze względów ekonomicznych, i podatkowych.

Podsumowując treść umów najmu jest jasna i także w świetle okoliczności sprawy nie pozwala na odmienną od literalnej treści umów wykładnię oświadczeń woli ich stron, w rozumieniu art. 65 § 1 i 2 kc, w tym w szczególności w zakresie eksponowanej przez skarżącego stawki dziennej czynszu najmu.

Na marginesie wskazać tutaj trzeba, że ze względu na ograniczenie możliwości domagania się odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego, do odpowiadającego uzasadnionemu czasowi trwania naprawy pojazdu kwestia, że powodowie domagali się w sprawie odszkodowania odpowiadającego tylko części okresu, na jaki wynajęte zostały pojazdy, nie ma znaczenia dla ostatecznego poziomu przedmiotowej odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, który nie będzie już mógł ulec zwiększeniu.

W następnej kolejności zważenia wymagało, że wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji, stawka dzienna czynszu najmu - 250 zł, przyjęta w przedmiotowych umowach najmu, nie może być uznana za miarodajną dla ustalenia wysokości odszkodowania i dalej dla rozstrzygnięcia.

Za należne poszkodowanemu z tego tytułu odszkodowanie mogą być bowiem uznane wyłącznie ekonomicznie uzasadnione koszty najmu pojazdu zastępczego, co dotyczy także stawki czynszu najmu. Jest oczywistym, że poszkodowany nie może być tu zmuszany do poszukiwania najtańszej na rynku oferty najmu. Jednakże tylko wyjątkowo koszty najmu pojazdu zastępczego według stawek przewyższających średnio występujące na rynku mogą być uznane za uzasadnione w powyższym rozumieniu. Sytuacja taka nie wystąpiła w rozpoznawanej sprawie. W szczególności podkreślenia wymaga, że skoro powodowie domagali się ostatecznie odszkodowania za okres najmu od dnia 29 kwietnia 2009 roku do dnia 12 maja 2009 roku, to jest końcowy okres naprawy, to przyjęć należy, że poszkodowany nie znajdował się w przymusowej sytuacji, gdzie musiał szybko dokonać wyboru w zakresie najmu pojazdu samochodu zastępczego i w tej sytuacji powinien był zbadać rynek dla wyboru uzasadnionej ekonomicznie oferty i stąd tylko co do stawek średnich odszkodowanie może zostać uznane za uzasadnione, w rozumieniu art. 361 § 1 i 2 kc i art. 363 § 1 kc.

Sąd Okręgowy akceptuje przy tym stanowisko Sądu pierwszej instancji, że właściwym w okolicznościach sprawy było przyjęcie stawek za najem dzienny, bez z góry określonego okresu najmu, które w okresie wystąpienia szkody na lokalnym rynku wynosiły dla samochodów S. (...) i R. odpowiednio: 180 i 219 zł netto.

W tym stanie rzeczy należne stronie powodowej odszkodowanie zamyka się kwotą 2793 zł [(7 x 180 zł = 1260 zł), (7 x 219 zł = 1533zł) i (1260 zł + 1533 zł = 2793 zł)]. Skoro, więc w toku postępowania likwidacyjnego, tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdów zastępczych pozwany wypłacił kwotę 2100 zł, powództwo winno podlegać uwzględnieniu co do kwoty 693 zł (2793 zł - 2100 zł = 693 zł).

Stąd na podstawie art. 386 § 1 kpc orzeczono jak w punkcie 1 sentencji wyroku, przy czym orzeczenie o kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji, stosownie do treści art. 100 zdanie pierwsze kpc, uwzględnia okoliczność, iż powodowie wygrali proces w około 50 % i ponieśli jego koszty w wysokości 1153,49 zł, pozwany poniósł natomiast takie koszty na poziomie 197 zł. W efekcie zasądzeniu na rzecz powodów solidarnie od pozwanego podlegała kwota 478,25 zł [(1153,49 zł x 50 % = 576,75 zł), (197 zł x 50 % = 98,50 zł) i (576,75 zł - 98,50 zł = 478,25 zł)].

W pozostałej części apelacja, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie 2 sentencji wyroku, na podstawie ar. 385 kpc.

Wreszcie o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 § 1 kpc i art. 98 § 1 i 3 kpc, w zw. z art. 99 kpc i art. 100 zdanie pierwszej kpc, biorąc pod uwagę, że powodowie ponieśli je w kwocie 90 zł, a pozwany 160 zł. W tej sytuacji zasądzeniu od powodów solidarnie na rzecz pozwanego podlegała kwota 35 zł (80 zł - 45 zł = 35 zł).